

עיריית ירושלים

רשות הקליטה העירונית¹

בשנת 1990, עם תחילת גל העלייה מחבר המדינות, הקימה עיריית ירושלים (להלן - העירייה) את הרשות העירונית לקליטת העלייה (להלן - רשות הקליטה). רשות הקליטה הוקמה, כפי שעולה מסקירה של המנכ"ל הראשון שלה, ביוזמה משותפת של הממשלה (המשרד לקליטת העלייה), הסוכנות היהודית לא"י (להלן - הסוכנות היהודית), העירייה ואירגוני מתנדבים. גופים אלה היו גם שותפים בתקצוב רשות הקליטה. הרשות פועלת מאז הקמתה כיחידה בעירייה.

מטרתיה המרכזיות של רשות הקליטה הן, בין היתר: לתאם בין הגופים העוסקים בקליטת עולים בירושלים, ליזום פעולות מיוחדות, חד-פעמיות ומתמשכות בתחום הקליטה ולעודד יוזמות של גופים אחרים העוסקים בקליטה.

המשרד לקליטת העלייה (להלן - המשרד) משתתף במימון פעולות ופרוייקטים של רשויות מקומיות, כדי לקדם את הקליטה ולשפר את איכות החיים של העולים הגרים ביישובי הקבע. למטרות אלו הקציב המשרד ב-1995 כ-13 מיליון ש"ח וב-1996 כ-21 מיליון ש"ח.

האגף לקליטה בקהילה של המשרד הוציא ב-1995 חוזר לרשויות המקומיות, שעניינו "הנחיות לבניית תוכנית עבודה ברשויות". הנחיות אלו משמשות נוהל להגשת בקשות להשתתפות המשרד במימון עד 75% מעלות כל פרויקט.

בהנחיות אלה נדרשו הרשויות המקומיות להקים ועדות היגוי, שבהן ישתתפו כל ראשי היחידות המקצועיות ברשות המקומית העוסקות בקליטת עלייה, וכן נציגי גופים אחרים הפעילים בתחומי הקליטה ברשות המקומית. התפקידים של ועדות ההיגוי הם: לקבוע מדיניות קליטה, להכין תוכנית עבודה על-פי המדיניות שנקבעה ולתאם בין כל העוסקים בקליטה ברשות המקומית.

תוכנית העבודה שתכין ועדת ההיגוי תוגש למשרד, ל"ועדת התמיכות הארצית" בראשות מנכ"ל המשרד (להלן - ועדת התמיכות), שמתפקידה לבדוק אם תוכנית העבודה הוכנה על-פי ההנחיות שהמשרד קבע. אם תאשר ועדת התמיכות את התוכנית, ייחתם חוזה בין המשרד לבין הרשות המקומית הנושאת באחריות לביצוע התוכנית ולדיווח עליה. כדי שתהיה למשרד בקרה כספית על ביצוע התוכנית, על הרשות המקומית להגיש לו "דוח ביצוע מבוקר". רק לאחר קבלת הדוח ואישורו יעביר המשרד לרשות המקומית את סכומי השתתפותו במימון התוכנית.

¹ בדבר ביקורת בנושא קליטת עלייה ראה דוח שנתי 46 של מבקר המדינה עמ' 686-719.

במהלך החודשים ינואר-נובמבר 1996, לסירוגין, בדק משרד מבקר המדינה את פעולות העירייה ליישומן של התוכניות לקליטה חברתית בקהילה (להלן - קליטה חברתית). הבדיקה נעשתה ברשות הקליטה; בדיקות השלמה נעשו במשרד ואצל רשם העמותות במשרד הפנים. בדיקת מעקב נעשתה במאי 1997.

1. אישור תוכניות עבודה

בשנת 1995 היקצה המשרד לעירייה 400,000 ש"ח שיועדו למימון תוכניות קליטה חברתית ופרוייקטים בתחומי הרווחה, החינוך, התרבות והנוער, בכפוף לאישור ועדת התמיכות של המשרד. בפועל העביר המשרד לעירייה עד סוף נובמבר 1996 סכום של 85,000 ש"ח בלבד.

נמצא כי היו שלוש סיבות עיקריות לעיכוב העברת הכספים מהמשרד לרשות הקליטה: (א) מנהל רשות הקליטה וחברת מועצת העירייה, שהיא חברת הנהלת העירייה ומחזיקת תיק הקליטה (להלן - חברת מועצת העירייה), התנגדו להקמת ועדת היגוי עירונית בהשתתפות מנהלי האגפים המקצועיים בעירייה; (ב) רק בסוף אוגוסט 1995 הגישה העירייה לוועדת התמיכות תוכניות לקליטה חברתית לאותה שנה; (ג) התוכניות לא הוכנו על-פי הנחיות המשרד.

בעיקבות פנייה מיוחדת של מנכ"ל העירייה אל מנכ"ל המשרד בתחילת אוגוסט 1995, הסכים המשרד להקל על העירייה ולאפשר לה להגיש לאישור ועדת התמיכות את התוכנית שהכינה רשות הקליטה בלא להקים ועדת היגוי עירונית באותה שנה. באוגוסט 1995 אישרה ועדת התמיכות עקרונית את תוכניות הפרוייקטים שהגישה רשות הקליטה, למפרע מינואר אותה שנה, בתנאי שתאפשר למשרד לבדוק ולאשר את ביצוע התוכנית.

נמצא, כי חוזה לשנת 1995 בין המשרד לבין העירייה, בדבר הפעלת התוכניות ובדבר הנושאים שחובה לדווח עליהם, נחתם רק בסוף דצמבר אותה שנה. העיכוב בחתימה על החוזה נגרם כתוצאה מאי-הבנות ואי-הסכמות מצד העירייה בקשר לפרטים שבחוזה.

לשנת 1996 היקצה המשרד לעירייה סכום של 450,000 ש"ח לפעולות בתחום קליטה חברתית, בתנאי שהמשרד יאשר את תוכנית העבודה ושיחתם חוזה בין המשרד לעירייה. רק בדצמבר 1996 נחתם החוזה לאותה שנה. (ראה להלן).

על-פי הנחיות המשרד, הוקמה בעירייה במאוס 1996, לקראת הכנת תוכניות העבודה לאותה שנה, ועדת היגוי: חברים בה היו נציגים של רשות הקליטה ושל גופים אחרים, כגון החברה למרכזים ולמינהלים קהילתיים בירושלים בע"מ (בעניין החברה - ראה להלן) והסוכנות היהודית. נמצא כי, בניגוד לדרישת המשרד, לא הוקמו תת-ועדות לקביעת מדיניות ולהכנת תוכניות.

הביקורת העלתה, כי כמה תוכניות עבודה שהכינה רשות הקליטה היו בניגוד לדעתם של מנהלי האגפים המקצועיים בעירייה האחראים לביצוע. עוד נמצא, כי מנהלי האגפים בעירייה זומנו לדיון בוועדת ההיגוי פעם אחת בלבד. גם תוכנית העבודה לשנת 1996 שרשות הקליטה הגישה למשרד לא עמדה בדרישות המשרד ועל-כן הוחזרה לרשות הקליטה להכנה מחדש. רק בסוף אוקטובר אותה שנה אישר המשרד את מרבית התוכנית.

בתגובה להתנגדות של רשות הקליטה לשתף בוועדת ההיגוי את נציגי אגפי העירייה, כתבה מנהלת מחוז ירושלים והדרום במשרד, במאי 1996, לשר הקליטה דאז: "להערכתי, הרשות שרבבה, בשיקוליה המקצועיים, שיקולים פוליטיים זרים, שלנו אין חלק בהם. עלינו להקפיד שלא ניגרר אחריהם ולהקפיד לשמור על כללי מינהל תקין, בעבודתנו מול הרשויות המקומיות".

מכל האמור לעיל עולה, כי מכיוון שרשות הקליטה פעלה בניגוד להנחיות שהמשרד קבע לרשויות המקומיות, עוכבה העברת הכספים שהקצה המשרד למימון ביצוען של התוכניות לקליטת עולים בקהילה בשנים 1995 ו-1996.

2. דיווח רשות הקליטה על ביצוע תוכניות עבודה

כאמור, דוח הביצוע של רשות הקליטה משמש למשרד אסמכתא להעברת כספי השתתפותו, עד 75% מעלות כל הפרויקט.

משרד מבקר המדינה בדק את הדיווחים שרשות הקליטה הגישה למשרד על ביצוע פרויקטים במהלך שנת 1995 בבית-הקהילות לעולים (להלן - בית-הקהילות), בכמה מתנס"ים בעיר ובעמותה א', העוסקת בניהול ספרייה לעולים בשפה הרוסית. להלן עיקר הממצאים שהועלו:

בסוף נובמבר 1995 הגישה רשות הקליטה למשרד דוחות על ביצוע פרויקטים בחודשים ינואר-נובמבר אותה שנה. בדצמבר הוחזרו לה הדוחות, כיוון שחסרו בהם פרטים חשובים, כגון: תאריכים, מקומות, שמות של מבצעי הפעולות, מיספר העולים שהשתתפו בהן ונתונים מדויקים על ההוצאות. בינואר 1996 החזירה רשות הקליטה דוחות ביצוע מתוקנים, אולם, כפי שעולה מהערותיו של מנהל המחלקה לקליטה חברתית במשרד, נמצאו בהם סתירות לאמור בדוחות הקודמים שהוגשו, והם עדיין "לא היו ברי בדיקה". מסיבה זו דרש מנהל מחוז ירושלים ממבקר הפנים של המשרד, בלא קשר לבדיקה של משרד מבקר המדינה, לבדוק את הפעולות שעשתה רשות הקליטה, את ההוצאות שהודיעה עליהן ואת התאמתן לדוחות הביצוע.

מבדיקה שעשה משרד מבקר המדינה עולה, כי הדיווחים על כמה מהפרויקטים לא תאמו את המציאות. להלן הממצאים שהועלו בנושא זה:

(א) מועדון הסטודנטים- בדיווח שהוגש למשרד, על הפעלת פרויקט מועדון הסטודנטים בבית-הקהילות ב-1995, מסרה רשות הקליטה על הוצאה של כ- 40,000 ש"ח על שכר מדריכים, הרצאות, סדנאות וכיבוד וביקשה מהמשרד השתתפות בסך 15,000 ש"ח.

בביקורת הועלה, כי רשות הקליטה כלל לא הפעילה פרויקט של מועדון סטודנטים בבית-הקהילות. אומנם התקיימו שם מפגשים מועטים של סטודנטים, אך גם אלה אורגנו ומומנו על-ידי מינהל הסטודנטים של המשרד. גם מבקר הפנים של המשרד ציין בדוח הביניים שלו, כי "לא נמצאו ברשות הקליטה אסמכתאות כספיות לפעילות של מועדון הסטודנטים". מנהל רשות הקליטה הסביר למשרד מבקר המדינה, כי כאשר הרשות דיווחה על הוצאותיה בפרויקט זה, היה בכוונתה לזקוף לפרויקט את שכרו של מנהל בית-הקהילות, שבין כתליו קוימו מפגשי הסטודנטים.

לדעת משרד מבקר המדינה, לא הייתה כל הצדקה לדווח על שכרו השוטף של מנהל בית-הקהילות, המשולם לו בעד כלל פעילויותיו בבית-הקהילות, כאילו הוא ההוצאה הכרוכה ב"פרויקט מועדון הסטודנטים", שכאמור לא אורגן כלל בידי בית-הקהילות.

(ב) מועדון שחמט – רשות הקליטה דיווחה שההוצאות על הפעלת מועדון השחמט ב-1995 הסתכמו ב- 11,490 ש"ח, וכי ביקשה מהמשרד השתתפות בסך 17,400 ש"ח.

על-פי הדיווח של רשות הקליטה, התקיימה בבית-הקהילות פעילות של מועדון שחמט. אולם הביקורת העלתה, כי בבית-הקהילות לא התקיים מועדון שחמט ובמהלך 1995 אף לא הייתה במקום כל פעילות בתחום זה. ברשות הקליטה לא נמצאו כל פרטים על פעילות מועדון שחמט, מועדיה ומיספר המשתתפים בה. בבדיקה בסיפרי הנהלת החשבונות של רשות הקליטה נמצא, כי ב-1995 שולמו לעמותה א', המפעילה סיפרייה ברוסית, 4,500 ש"ח לשם הפעלת מועדון שחמט. הבדיקה העלתה, כי עמותה זו לא הפעילה מועדון שחמט בשיתוף עם רשות הקליטה. (ראה גם להלן).

בתשובה למשרד מבקר המדינה בנובמבר 1996, הודיע מנהל רשות הקליטה, כי הפעילות של מועדון השחמט של רשות הקליטה התקיימה במקום אחר, ב"בית-העם", והופעלה בידי עמותה א'. אולם הבדיקה העלתה, כי הודעת מנהל רשות הקליטה אינה תואמת את המציאות: אומנם מתקיימים חוגי שחמט ב"בית-העם", אך הם מנוהלים בידי עמותה אחרת - בלא השתתפות עמותה א' או רשות הקליטה.

יש לראות בחומרה את הדיווחים חסרי יסוד במציאות של מנהל רשות הקליטה למשרד מבקר המדינה. גם בהגשת דווח על יסוד נתונים לא נכונים ומטעים למשרד הקליטה יש לראות בחומרה רבה, כיוון שעל בסיס דווח זה ביקשה רשות הקליטה לקבל כספים מהמשרד, ועל-כן דיווח זה היווה לכאורה אמצעי קבלת דבר במרמה.

(ג) **אולפן לתיאטרון** - רשות הקליטה דיווחה כי ההוצאות על הפעלת האולפן לתיאטרון הסתכמו ב- 27,480 ש"ח, וביקשה מהמשרד השתתפות בסך 17,400 ש"ח.

בדיווח למשרד צויין שפעילות האולפן התקיימה בבית-הקהילות, אף שבפועל היא התקיימה גם במיקלטים עירוניים. הבדיקה העלתה, כי רשות הקליטה שילמה לעמותה א' סך של 6,000 ש"ח בעד פעילות זו. בדיקה בסיפרי הנהלת החשבונות של רשות הקליטה העלתה, כי לא היו לה הוצאות הקשורות לפרוייקט האמור מלבד התשלום בסך 6,000 ש"ח לעמותה א'. אף-על-פי-כן ביקשה רשות הקליטה השתתפות בסך 17,400 ש"ח בדוח ביצוע שהגישה למשרד (ראה להלן). רשות הקליטה הסבירה, שהיא התחייבה לשלם את ההפרש בין שני הסכומים לעמותה א' לכשתקבל את השתתפות המשרד. בבדיקה לא נמצאו אסמכתאות בכתב להתחייבות של רשות הקליטה לעמותה בסכום האמור. בדיקת מעקב שנעשתה במאי 1997 העלתה, כי על-אף שבינואר אותה שנה הועברו כספי ההשתתפות של המשרד לרשות הקליטה, לא העבירה רשות הקליטה לעמותה א' אף חלק ממנו בעד פעילות זו.

(ד) **חוג לדרמה** - רשות הקליטה דיווחה למשרד כי ההוצאות בגין פעילות חוג זה בשנת 1995 הסתכמו ב- 7,000 ש"ח, וביקשה מהמשרד סיוע בסך 4,500 ש"ח.

בניגוד להנחיות, לא נמצאו בדיווח של רשות הקליטה למשרד פרטים על פעילות החוג ב- 1995, כגון מועדי ההתכנסות ומספר המשתתפים. הביקורת העלתה, כי לא היו לרשות הקליטה הוצאות לחוג זה, מלבד תשלום לעמותה א' בסך 2,250 ש"ח, מתוך 4,500 ש"ח שהעמותה ביקשה לצורך השתתפות בפעילות זו (ראה להלן). בדיקת מעקב שנעשתה במאי 1997 העלתה, כי בדומה למיקרה שלעיל, לא העבירה רשות הקליטה לעמותה א' כל סכום נוסף בעד הפעילות האמורה, על-אף שבינואר אותה שנה הועברו אליה כספי ההשתתפות של המשרד.

(ה) **סטודיו מוסיקלי ווקאלי "כל ילד שר"** - רשות הקליטה דיווחה על הוצאותיה בפרוייקט זה ב- 1995 בסכום כולל של 27,100 ש"ח, וביקשה מהמשרד השתתפות בסך 14,200 ש"ח.

בדיווח צוין, כי עמותה א' ובית-הקהילות השתתפו באירגון ובמימון הפרוייקט האמור. נמצא, כי פעילות המקהלה של הסטודיו באותה שנה לא התקיימה בבית-הקהילות, וכי לבית-הקהילות לא היו כלל הוצאות הקשורות אליה. עוד נמצא כי ההוצאות היחידות שהיו לרשות הקליטה לצורך פעילות הסטודיו היו בסך 9,000 ש"ח בלבד שהיא שילמה לעמותה א' (ראה להלן).

3. אי-התאמות בדוחות ביצוע שהגישה רשות הקליטה

באמצע 1996 בדק, כאמור, מבקר הפנים של המשרד את הוצאות רשות הקליטה על תוכניות בתחום קליטה חברתית ב- 1995 ומצא אי-התאמות בין דוחות הביצוע של הרשות לבין הוצאותיה בפועל. בטבלה שלהלן מובאות דוגמאות:

שם התוכנית	דיווחי רשות הקליטה (בש"ח)	דוח מבקר הפנים (בש"ח)	ההפרש בין הדיווחים (בש"ח)
תרבות			
1. פעולות חברתיות			
למשפחות חד-הוריות	120,000	95,811	24,189
2. מופעי אמנים עולים	40,000	30,612	9,388
נוער	802,850	729,984	72,866
קשישים	625,000	239,812	385,188

לדברי רשות הקליטה, הוצאות נוספות על פעולות חברתיות למשפחות חד-הוריות שולמו בידי התאחדויות העולים ואירגוני המתנדבים, אך לטענתה אי-אפשר לקבוע איזה חלק מתוך כלל ההוצאות.

רשות הקליטה לא הסבירה כיצד קבעה שסכום ההוצאות על פעולות חברתיות למשפחות חד-הוריות היה 120,000 ש"ח, בלא שהיו ברשותה אסמכתאות על כל ההוצאות שעליהן דיווחה.

לדעת משרד מבקר המדינה, כאשר רשות הקליטה מבצעת פעולות בשיתוף עם גופים אחרים, עליה לדרוש מהם דיווחים ואסמכתאות על הוצאותיהם.

בעניין הדיווחים על התוכנית לקשישים הסביר מנכ"ל המשרד למשרד מבקר המדינה בנובמבר 1996, כי "ממצאי הבדיקה [של מבקר הפנים] הם על-סמך הנתונים הכספיים שבאחריות רשות הקליטה... לטענת הרשות יתר ההוצאה נעשתה על-ידי מדור הקשישים באגף ח"ן ובאגף הרווחה של העירייה, אך לרשות אין דוח על הוצאה זו... הביקורת הפנימית דרשה שרשות הקליטה תדאג להמציא ... דוח כספי על יתרת ההוצאה".

בבירור שעשה משרד מבקר המדינה במשרד במאי 1997 הועלה, כי חרף דרישת המשרד, לא המציאה לו העירייה עד לאותו מועד דוח כספי על יתרת ההוצאה.

רשות הקליטה הגישה למשרד בסוף נובמבר 1995 דוח על ביצוע פעולות בתחום "הכנת נוער לצה"ל" בסך 148,000 ש"ח וביקשה מהמשרד השתתפות בסכום של 50,000 ש"ח. לאחר שנדרשה לציין עוד פרטים על הפעולות וההוצאות עליהן, הגישה רשות הקליטה למשרד בינואר 1996 דוח מתוקן ובו ציינה כי הוצאותיה הסתכמו ב- 53,300 ש"ח בלבד - הפרש של 94,700 ש"ח - וביקשה השתתפות בסכום של 22,000 ש"ח.

רשות הקליטה הסבירה למשרד את ההפרש האמור במכתבה מינואר 1996 בזו הלשון: "לאחר בדיקה... נמצא כי היקף הפעילות היה קטן מהמתוכנן ועל-כן תוקנו הדיווחים."

לדעת משרד מבקר המדינה, ההסבר של רשות הקליטה תמוה, שכן גם הדוח הראשון הוגש למשרד לאחר הביצוע, ולכן הוא היה אמור לשקף את ההוצאה לאמיתה.

מהמתואר לעיל עולה, כי רשות הקליטה דיווחה למשרד על הוצאות גבוהות, לפעמים בשיעור ניכר, מההוצאות שהיו לה בפועל; יש מיקרים שרשות הקליטה אף ביקשה את השתתפות המשרד בסכום הגבוה מעלותה של הפעולה.

בפגישה שהתקיימה בתחילת ספטמבר 1996 בין נציגי המשרד לבין נציגי רשות הקליטה, נדרשה הרשות להגיש דוחות ביצוע מתוקנים ולהסביר בהם מדוע ציינה בדוחותיה הקודמים הוצאות גבוהות מהוצאותיה בפועל. באוקטובר אותה שנה הגישה רשות הקליטה למשרד דוחות מתוקנים על-פי ממצאי הביקורת של מבקר הפנים של המשרד. אולם רשות הקליטה לא נתנה הסבר מניח את הדעת לדוחותיה הלא נכונים.

בתשובתו למשרד מבקר המדינה מנובמבר 1996 ציין מנכ"ל המשרד, כי "המשרד לא העביר לרשות הקליטה את התקציב אשר יועד עבורם בתחילת השנה, בשל חששותינו לאי-ביצוע התוכניות כפי שסוכמו בתוכנית העבודה".

בבדיקת המעקב ממאי 1997 נמצא, כי באמצע נובמבר 1996 החליט המשרד לקבל דוחות על ביצוע תוכניות רשות הקליטה רק באישורם ובחתימתם של גיזבר העירייה ומנכ"ל העירייה, ולא בחתימת מנהל רשות הקליטה בלבד.

הבדיקה העלתה, כי בסוף נובמבר ובדצמבר 1996 הגישה העירייה דוחות על ביצוע פעולות קליטה חברתית בקהילה לשנים 1995 ו-1996 עם האישורים הנדרשים. על-סמך דוחות אלה העביר המשרד לעירייה בינואר 1997, במסגרת השתתפותו במימון פעולות קליטה חברתית, 222,100 ש"ח ו-467,933 ש"ח בהתאמה.

4. פעולות רשות הקליטה

להלן ליקויים, מקצתם חמורים, שנמצאו בפעילותה של רשות הקליטה:

(א) תשלומים לעמותה א'

רשות הקליטה העבירה לעמותה א', המפעילה כאמור סיפרייה ברוסית, סכום של 22,000 ש"ח מתוך כ-46,000 ש"ח שלדבריה הבטיחה לעמותה לשנת 1995. בהוראת התשלום צוין שהכסף מיועד לפעילות של מועדון השחמט, הסטודיו המוסיקלי, האולפן לתיאטרון ובית-הספר לדרמה (ראה לעיל). מקצת הסכום הועבר לעמותה באוקטובר אותה שנה, עוד קודם שהגישה בכתב את בקשתה לקבלת השתתפות במימון.

לא נמצאו ברשות הקליטה חוזה התקשרות בין העירייה לעמותה לשנת 1995 או אסמכתאות על ביצוע הפעילויות האמורות בידי העמותה, על המועדים והמקומות שבהם התקיימו, שמות המשתתפים בהן וכו'.

(ב) בית-קהילות העולים

רשות הקליטה החלה להפעיל את בית הקהילות במחצית השנייה של שנת 1994. בית-הקהילות נועד לשמש אכסניה לביצוע תוכניות חברתיות לקליטת עולים בקהילה, כלומר מפגשים של נציגים של כל מיני אירגוני עולים ומסיבות ואירועים קטנים (בהשתתפות של כ- 100 עד 120 איש). בית-הקהילות גם נותן שירותי משרד לאירגונים אלה, ויש בו סיפרייה רוסית קטנה. כאמור, משתתף המשרד במימון מקצת הפעילויות האמורות.

בית-הקהילות שוכן במרכז ירושלים, בקומות ב'-ג' בבניין מיסחרי. קומה ג' (הקומה העליונה) היא בבעלות העירייה ושימשה בעבר את המינהלה לחינוך ירושלים (מנח"י). קומה ב', שאינה בבעלות העירייה, נשכרה מבעליה הפרטיים.

אחד מנוהלי העירייה קובע, כי אגף עירוני המעוניין לשכור נכס כלשהו חייב לפנות לוועדת הדיור העירונית (להלן - ועדת הדיור) לשם קבלת אישור ותקציב.

נמצא כי בעניין ההתקשרות לשכירת הנכס פעלה העירייה בדרכי עקיפין, כמפורט להלן.

בפרוטוקול של ועדת הדיור מאוקטובר 1994 צוין, כי היא מאשרת להפעיל את בית-הקהילות בקומה ב', ולשם כך לשכור כ- 240 מ"ר בעלות של כ- 3,300 דולר לחודש, לא כולל מע"מ, באמצעות חברה מסויימת. עוד צוין בפרוטוקול של ועדת הדיור, כי מנהל רשות הקליטה יעביר למחלקת הנכסים הצעה לטיוטת חוזה בין אותה חברה לבין בעלי הנכס והצעה להסכם בין העירייה לבין החברה בדבר השימוש שיותר בנכס.

יו"ר ועדת הדיור הסביר למשרד מבקר המדינה שרשות הקליטה הייתה מעוניינת בנכס משום שהוא צמוד לנכס של העירייה באותו בניין, אבל בעלי הנכס סירבו לחתום עם העירייה על חוזה שכירות, ולכן נשכר הנכס באמצעות גוף שלישי. יו"ר ועדת הדיור גם ציין כי תקנות מס הכנסה מחייבות את העירייה לנכות מס במקור מכל תשלום למשכיר לה נכס, אולם בעלי הנכס לא הסכימו להשכיר את הנכס בתנאים אלה. העירייה נעתרה לדרישתם של מנהל רשות הקליטה ובעלי הנכס, והחליטה להתקשר עם המשכיר באמצעות צד ג' ובכך יוכלו בעלי הנכס להימנע מתשלום מס במקור מדמי השכירות.

הביקורת העלתה, כי אצל רשם החברות במשרד המשפטים לא רשומה כלל החברה שהייתה אמורה להיות צד ג'. עוד נמצא, כי בפועל חתמה העירייה על חוזה עם גוף ציבורי אחר - עמותה ב', העוסקת, על-פי הגדרתה, בקליטת ספורטאים ומאמנים עולים. ההתקשרות עם עמותה ב' לא הובאה לידיעת ועדת הדיור וממילא לא אישרה הוועדה את הדבר.

להלן פרטים על החוזים שנחתמו בין בעלי הנכס לבין עמותה ב' ובינה לבין רשות הקליטה:

בדצמבר 1994 נחתם חוזה שכירות בין בעלי הנכס לבין עמותה ב'. החוזה נחתם לתקופה של שלוש שנים מנובמבר אותה שנה, עם אופציה להארכתו לשלוש שנים נוספות. על-פי תנאי ההסכם, תשלם העמותה בשנה הראשונה לשכירות דמי שכירות חודשיים בסך 3,200 דולר, בתוספת מע"מ, דהיינו 3,744 דולר לחודש.

ביום שנחתם חוזה השכירות חתמה רשות הקליטה על הסכם אחר עם עמותה ב', ולפיו אמורה העמותה להפעיל בנכס סיפרייה ולהעסיק במקום ספרנית. תקופת ההסכם היא שלוש שנים עם אופציה לשלוש שנים נוספות; נקבע בהסכם שהרשות תשלם לעמותה סך של 3,800 דולר לחודש.

מתברר כי ההסכם עם עמותה ב' היה כוזב על-פניו והסתיר את מטרתו האמיתית, שהייתה לכאורה הימנעות בלתי נאותה מחובת ניכוי מס במקור. הדבר מהווה פגיעה חמורה בטוהר המידות מצד מנהל רשות הקליטה, החתום על ההסכם. הפעלת הסיפרייה אינה כלולה במטרות העמותה, ובבדיקה במחלקת הנהלת החשבונות של רשות הקליטה התברר כי לא שולם לעמותה דבר בעד פעולה זו, כיוון שהסיפרייה מופעלת למעשה בידי רשות הקליטה ועמותה א' (ראה לעיל). לעומת זאת, בסעיף "שכר הדירה לבית-קהילות העולים" נקובים תשלומים לפקודת עמותה ב'. בתיקי רשות הקליטה נמצאים צילומי שיקים של עמותה ב' לפקודת בעלי הנכס בעבור שכר דירה וכן קבלות של בעלי הנכס על קבלת התשלומים מעמותה ב'.

נמצא כי רשות הקליטה היא שהתחייבה לשלם את דמי השכירות לבעלי הנכס באמצעות עמותה ב', אך הציגה תשלומים אלה כלפי חוץ כתשלום לעמותה ב' תמורת הפעלתה של סיפרייה והעסקת ספרנית. היה זה מצג שוא.

התקופה הנקובה בשני החוזים זהה, שלוש שנים עם אופציה להארכה בשלוש שנים נוספות, גם הסכומים דומים מאוד. בתשובתה לא הכחישה רשות הקליטה שהחוזה עם עמותה ב' נועד למעשה לתשלום דמי שכירות, והסבירה את ההפרש בין תשלום העירייה לעמותה ב' לתשלום עמותה ב' לבעלי הנכס כ"תקורת ניהול לעמותה".

משרד מבקר המדינה רואה בחומרה רבה את התנהגותו של עובד ציבור, מנהל רשות הקליטה, שחתם בשם העירייה על הסכם כוזב, המסתיר את מטרתו האמיתית. במעשה זה יש משום פגיעה קשה בטוהר המידות.

עוד העלתה הבדיקה, כי לעמותה ב' אין כתובת קבועה. התברר שכמה כתובות שצוינו בכל מיני מיסמכים אינן נכונות ומשרדי העמותה אינם שוכנים בהן. יש לציין, כי השיקים לעמותה ב' לא נשלחו אליה על-פי כתובתה, אלא הועברו לעמותה ישירות דרך רשות הקליטה.

עמותה ב' הוקמה ונרשמה ב- 1991. בדיקה בתיק העמותה אצל רשם העמותות במשרד הפנים העלתה, כי על-פי הצהרת מנהל רשות הקליטה הוא שיזם את ייסוד העמותה. כמו-כן, על-פי הרשום אצל רשם העמותות, מנהל רשות הקליטה נמנה עם מקימיה של העמותה ושימש יו"ר שלה עד 13.9.1994.

מנהל רשות הקליטה מונה לתפקידו בעירייה בינואר 1994, אולם המשיך בפעילותו בעמותה ב'. בעיקבות הביקורת של משרד מבקר המדינה, הודיע מנהל רשות הקליטה למבקר העירייה בספטמבר 1996, כי פרש מן העמותה ב- 15.9.1994.

על-פי התקנון המצוי, החל על עמותה ב' (כי היא לא קבעה לעצמה תקנון אחר), חברות בעמותה פוקעת על-פי הודעת פרישה בכתב שתינתן לוועד העמותה 30 יום מראש. אולם עורך-הדין שטיפל בענייני העמותה הודיע למבקר העירייה כי לא נמצאה הודעת בכתב של מנהל רשות הקליטה בדבר התפטרותו מחברותו בעמותה. גם אצל רשם העמותות אין אסמכתאות לכך.

יש לראות בחומרה את פעולות רשות הקליטה ומנהלה בכל הנוגע להתקשרות לשכירת הנכס המשמש בית-הקהילות, ואת מעורבותה של עמותה ב' בהליכי השכירות, שכן יש זיקה מיוחדת של מנהל רשות הקליטה לעמותה. בהתנהגות זו יש פגיעה קשה בטוהר המידות.

5. מתן תמיכות עירוניות למוסדות הפועלים בתחום קליטת עולים

העירייה נותנת תמיכות למוסדות בעיר הפועלים בלא כוונת רווח והנותנים שירותים לרווחת הציבור בכל מיני תחומים. כדי לקבל תמיכה מהעירייה, על המוסדות המעוניינים בתמיכה להגיש בקשה בהתאם לנוהל למתן תמיכות של רשויות מקומיות ולנוהל המשלים שקבעה מועצת העירייה. האגף המתאים בעירייה בודק אם הבקשה אכן הוגשה כך ואם היא עומדת בקריטריונים של האגף. אם הבקשה עמדה במבחנים אלו, היא מועברת לדיון ולאישור בוועדת תמיכות, המכונה בעירייה "ועדת ההקצבות" (להלן - ועדת ההקצבות), במיסגרת התקציב המאושר של העירייה למתן תמיכות.

בתחילת אוקטובר 1995 קבעה ועדת ההקצבות, על-פי המלצות של מנהל רשות הקליטה, לאילו מוסדות הפועלים בתחום קליטת עולים יינתנו תמיכות ובאילו סכומים. בדיוני וועדת ההקצבות השתתפה כחברה, אחת מחברות מועצת העירייה,

שהיא גם המחזיקה בתיק הקליטה. התמיכות בסכום כולל של 154,500 ש"ח חולקו ל- 21 עמותות הפועלות בתחום האמור. 15 עמותות קיבלו כל אחת סכום הנע בין 2,000 ש"ח ל-6,000 ש"ח, ו- 6 עמותות קיבלו כל אחת סכום הנע בין 10,000 ש"ח ל- 19,500 ש"ח. נבדקו העמותות שקיבלו ב- 1995 סך של 10,000 ש"ח ומעלה.

להלן הממצאים בעניין שתי עמותות, שלאחת מהן יש זיקה למנהל רשות הקליטה ולאחרת - לחברת מועצת העירייה.

(א) תמיכה לעמותה ב', העוסקת בקליטת ספורטאים ומאמנים עולים

ועדת ההקצבות הקציבה לעמותה ב' סכום של 16,000 ש"ח בשנת 1995, על-סמך הבקשה והמיסמכים שהעמותה הגישה ובעיקבות הבדיקה ברשות הקליטה וההמלצה של מנהל הרשות.

(1) בטופס הבקשה לקבלת תמיכה כספית מעיריית ירושלים נכלל סעיף ולפיו על העמותה להצהיר אם יש בקרב נציגיה ומנהליה "חברי מועצת העירייה, עובדי עירייה ואחרים, באסיפה הכללית ו/או בוועד המנהל של התאגיד", ולציין פרטים מזהים שלהם.

נמצא, כי הסעיף האמור לא מולא כלל, בטופס הבקשה שהגישה עמותה ב', אף כי אחד מחברי העמותה היה באותו מועד עובד בכיר בעירייה: מנהל מחלקת ספורט הישגי ברשות הספורט העירונית, אשר מונה בספטמבר 1994 לחבר ועד העמותה ומורשה חתימה שלה.

(2) ב"בקשה לרישום העמותה", הנושאת את התאריך פברואר 1991, וכן ב"תעודה לרישומה של עמותה" שניתנה לה מאת רשם העמותות בנובמבר אותה שנה, נרשם בסעיף "מען העמותה" שמו של מנהל רשות הקליטה, שהיה, כאמור, יוזם ומייסד העמותה ויו"ר שלה עד למועד שלדבריו פרש – ספטמבר 1994.

בצילומי המיסמכים שצורפו לבקשת העמותה והוגשו לוועדת ההקצבות, נמצא, כי בסעיף "מען העמותה" נמחק שמו של מנהל רשות הקליטה בנוזל מחיקה לבן (טיפקס), והסעיף נשאר ריק.

(3) בדוח כספי שהוגש לרשם העמותות באוקטובר 1994 הצהירה עמותה ב', כי מנובמבר 1991 עד ספטמבר 1994 "לא פעלה העמותה כלל ועל-כן לא היו לה כל הכנסות וכל הוצאות". לעומת זה, בדוח ההכנסות וההוצאות לשנת 1994 שצורף לבקשתה לתמיכה הצהירה העמותה שב- 1994 היו לה הכנסות בסכום של כ-191,000 ש"ח והוצאות של כ-179,000 ש"ח. יצויין שההצהרה השנייה אושרה בידי רואה החשבון של העמותה, שהוא גם הגיזבר שלה.

עוד הוצהר בדוח שצורף לבקשה לתמיכה כי באותה שנה קיבלה העמותה תמיכות בסך כולל של 28,000 ש"ח ממשרד החינוך, התרבות והספורט (להלן - משרד החינוך). בדיקה שעשה משרד מבקר המדינה אצל חשב משרד החינוך ובקובץ התמיכות של משרדי הממשלה, הנמצא במשרד האוצר, העלתה, כי בשנת 1994 לא קיבלה העמותה תמיכה לא ממשרד החינוך ולא ממשרד ממשלתי אחר.

בעיקבות הממצאים שהעלה משרד מבקר המדינה, בדק מבקר העירייה באמצע שנת 1996 את עמותה ב', כיוון שקיבלה תמיכה מן העירייה. על-פי בקשת מבקר העירייה, הגיש לו רואה החשבון של העמותה מאזן ודוח כספי מתוקן לשנת 1994, ובהם ציין כי באותה שנה הסתכמו הכנסותיה ב- 51,815 ש"ח והוצאותיה ב- 5,552 ש"ח. בסעיפי ההכנסה וההוצאה בדוח האמור הוצגו נתונים שונים לגמרי מהנתונים שבדוחות הכספיים שהגישה העמותה לרשם העמותות ולועדת ההקצבות. יש לציין כי רואה החשבון לא הגיש את הדוח הכספי המתוקן לשני הגופים האמורים.

בדוח הכספי המתוקן רשומה הכנסה בסך של 14,500 ש"ח מהמשרד לענייני דתות שהתקבלה באמצעות עמותה ג' (ראה להלן). נתונים אלה נרשמו במקום נתוני ההכנסה בסך 28,000 ש"ח ממשרד החינוך שהוצגו בדוח הכספי שהוגש לוועדת ההקצבות, ושמשרד מבקר המדינה העלה שאינם נכונים. בנובמבר 1996 בירר משרד מבקר המדינה במשרד לענייני דתות אם ניתנה התמיכה ועוזר החשב מסר בתשובתו, כי עמותה ג' "אינה מוכרת במערכת [של המשרד לענייני הדתות] ולא קיבלה הקצבה ממשרד הדתות".

מכל האמור לעיל עולה, שעמותה ב' הגישה לוועדת ההקצבות מיסמכים שכללו נתונים לא נכונים וצילומים של תעודות רשמיות שנמחקו מהם פרטים. היא גם לא ציינה שעובד בכיר בעירייה שימש חבר ועד של העמותה. לדעת משרד מבקר המדינה, מנהל רשות הקליטה, שהוא עובד ציבור בכיר בעירייה, ומתפקידו לדאוג שכספי ההקצבות יחולקו בצורה שוויונית, היה צריך להימנע מלהשתתף בדיונים על בקשת העמותה, בשל זיקתו המיוחדת לעמותה בתור מי שיוזם את הקמתה, נמנה עם מקימיה ושימש כיו"ר שלה עד כשנה לפני הגשת הבקשה לוועדת ההקצבות. מכיוון שלא עשה כן, רואה משרד מבקר המדינה פגם בכך שהמליץ לוועדה להקצות לעמותה סכום גדול בהשוואה לסכומים שהוקצו לעמותות אחרות.

בינואר 1997 הודיעה העירייה למשרד מבקר המדינה, כי העבירה לחקירת המשטרה "חשדות לביצוע עברות ואי-סדרים ברשות העירונית לקליטת עלייה וב- [עמותה ב']".

(ב) הקצבה לעמותה ג', העוסקת בקידום נשים עולות

בישיבה של ועדת ההקצבות באוקטובר 1995 הוחלט גם לתת לעמותה ג' תמיכה בסכום של 17,500 ש"ח, על-סמך בקשה ומיסמכים שהגישה ובעיקבות בדיקת רשות הקליטה והמלצה של מנהל הרשות.

(1) בטופס הבקשה לתמיכה לא מילאה העמותה את הסעיף שבו עליה להצהיר אם יש בקרב נציגיה אנשים שהם "חברי מועצת העירייה, עובדי עירייה ואחרים, באסיפה הכללית ו/או בוועד המנהל של התאגיד".

בדיקה אצל רשם העמותות העלתה, כי עם חבריה נימנות חברת מועצת העירייה, שהוזכרה לעיל, ועוד שלוש עובדות של רשות הקליטה - מנהלת בית-הקהילות, שמילאה תפקיד זה עד יוני 1996, עובדת שמתפקידה לבדוק ולאשר את נכונות הפרטים בבקשות לתמיכה (להלן - עובדת א') וכן עובדת שהועסקה עד ינואר 1996 (להלן - עובדת ב').

מנהל רשות הקליטה הודיע בתשובתו למשרד מבקר המדינה בספטמבר 1996, שחברת המועצה פרשה מעמותה ג' ב- 3.12.1993, ודבר פרישתה אושר בידי רואה החשבון של העמותה ב- 9.2.1994.

בבדיקה חוזרת בתיק העמותה אצל רשם העמותות לא נמצא מכתב של חברת המועצה ולא הודעה של רואה החשבון של העמותה בדבר פרישתה של חברת המועצה מעמותה ג'; לעומת זאת נמצאו בתיק מיסמכים המעידים שחברת המועצה הייתה פעילה בעמותה ואף ייצגה אותה ב- 1994 וגם ב- 1995.

על-פי פרוטוקול האסיפה הכללית של העמותה מיולי 1994, שנמצא אצל רשם העמותות, נבחרה חברת מועצת העירייה לנשיאת העמותה, ומנהלת בית-הקהילות דאז נבחרה לחברה בוועד העמותה; עובדת א' נבחרה לחברה בוועדת הביקורת ועובדת ב' נתקבלה כחברה בעמותה. על-פי אותו פרוטוקול, מנהל רשות הקליטה נכח באסיפה.

(2) ב"תעודה לרישומה של עמותה" מיוני 1992, הנמצאת אצל רשם העמותות, נרשם בסעיף "מען העמותה" שמה וכתובתה של חברת מועצת העירייה.

בצילום של תעודת הרישום שצורף לבקשה שהעמותה הגישה לוועדת ההקצבות, בסעיף "מען העמותה", נמחק שמה של חברת מועצת העירייה בנוזל מחיקה לבן (טיפקס).

(3) על-פי הנוהל למתן תמיכות, על המבקש לצרף לבקשה, בין היתר, העתק תקנון העמותה כשהוא מעודכן ומאושר בידי רשם העמותות; כמו-כן יש לצרף אישור מטעם שלטונות המס שהמבקש הוא מוסד ללא כוונת רווח (מלכ"ר).

הבדיקה העלתה, כי לבקשה שהעמותה הגישה לוועדת ההקצבות לא צורף לא תקנון מעודכן ומאושר בידי רשם העמותות ולא אישור שהעמותה היא מלכ"ר.

נמצא, כי עובדת א', שמתפקידה כאמור לבדוק ולאשר את נכונות הפרטים שבבקשות לתמיכה, אישרה את הפרטים הרשומים בבקשה, בלי לציין שהיא עצמה ועוד שתי עובדות בעירייה קשורות קשר ממשי לפעילות העמותה. היא גם לא ציינה שחסרים מיסמכים חשובים: תקנון העמותה ואישור שהעמותה היא מלכ"ר.

(4) מנהל רשות הקליטה היה אמור לדעת שהעובדות האמורות פעילות בעמותה, ולו אך מהשתתפותן באסיפה הכללית של העמותה ביולי 1994, שאף הוא נכח בה. אף-על-פי-כן, הוא אישר את הבקשה והמליץ לתת את התמיכה.

(5) הבקשה של עמותה ג' אושרה בישיבה של ועדת ההקצבות באוקטובר 1995 שבה השתתפה גם חברת מועצת העירייה, נשיאת העמותה. לדעת משרד מבקר המדינה, היה על חברת מועצת העירייה להודיע למשתתפים בישיבה בשעת הדיון על הבקשה שהיא נשיאת העמותה ולצאת, כדי למנוע מצב של ניגוד עניינים. מכיוון שלא עשתה כן, מתעורר חשש מוחשי שלא פעלה בתום לב.

מנהל רשות הקליטה הסביר בתשובתו למשרד מבקר המדינה בספטמבר 1996, כי בעיקבות התייעצות עם המישנה ליועץ המשפטי של העירייה ובתיאום עם ראש ועדת ההקצבות לא נכחה חברת המועצה בישיבת ועדת ההקצבות ב- 1.10.1995 בשעה שהתקיים הדיון על מתן ההקצבה לעמותה ג'.

משרד מבקר המדינה השיב למנהל רשות הקליטה, כי בפרוטוקול של ישיבת הוועדה ב- 1.10.1995 נכלל שמה של חברת המועצה ברשימת החברים המשתתפים בדיון; לא צוין שחברת המועצה לא נכחה בדיון על עמותה ג'; לעומת זאת צויין במפורש כי בדיון על הקצבה לעמותה אחרת לא השתתפו חבר הוועדה וכן חבר הנהלת העירייה.

ביוני 1997 הודיעה עובדת א' למשרד מבקר המדינה, כי הוזמנה למשרה למסור עדות בעניין עמותה ג'.

6. המחסן המרכזי לציוד ביתי לעולים

מאז שנת 1990 מנהלת רשות הקליטה מחסן למכירת רהיטים וכלי-בית משומשים וחדשים לעולים. באפריל 1994, כאשר הפעילות במחסן הצטמצמה, היא הועברה למחסן קטן בשכונה אחרת בעיר; המחסן פועל שלושה ימים בשבוע בלבד. נמצאים בו רהיטים משומשים המתקבלים מתורמים ונמכרים לעולים במחירים סמליים, וכן ציוד ביתי חדש הנמכר במחירי העלות. במחסן מועסקים מנהל ונגר, כל אחד בחצי מישרה, חשמלאי ברבע מישרה וכמה מתנדבות. מיספר הלקוחות מגיע לכ- 150 עד 200 בחודש.

בשנת 1995 הסתכמו הוצאות ניהול המחסן לכ- 232,000 ש"ח וההכנסות – לכ- 247,000 ש"ח, כלומר נותר עודף של כ- 15,000 ש"ח. ההכנסות כללו תרומה בסך 18,000 ש"ח והשתתפות המשרד בסך 60,000 ש"ח.

באוגוסט 1996 בדק משרד מבקר המדינה את הפעילות במחסן. הבדיקה העלתה כי רשות הקליטה לא הנהיגה במחסן כללים נאותים לניהול חשבונות, שיש בהם כדי להבטיח בקרה על ההכנסות, ההוצאות, ספירת המלאי ושמירתו: הפריטים נמכרו בלי שניתנו ללקוחות קבלות ממוספרות, לשם מעקב ובקרה. מנהל המחסן רשם את סכום ההכנסות היומיות על-גבי דף נייר, והעביר למנהל החשבונות של הרשות

דוח חודשי, המסכם את ההכנסות ואת ההפקדות בבנק. לא נשמרו אצל מנהל המחסן מיסמכים המעידים על נכונות ההכנסות, כגון העתקי קבלות ממוספרות או תדפיסי ההכנסות של הקופה הרושמת. עוד נמצא, כי ניהול כרטסת המלאי לא היה תקין; בין היתר לא נרשמו בה הפריטים המשומשים שנתרמו למחסן, מקצתם בעלי ערך רב.

7. הנהלת חשבונות של רשות הקליטה

רשות הקליטה הוקמה, כאמור, בידי העירייה ביוזמה משותפת עם גופים אחרים ובהם המשרד והסוכנות היהודית. מאז הוקמה רשות הקליטה מתבצע ניהולה הכספי מחוץ למנגנון העירייה, והנהלת החשבונות שלה נעשית בידי החברה למרכזים ולמינהלים קהילתיים בירושלים בע"מ² (להלן - החברה הירושלמית). על-פי הסדר בעל-פה, שנעשה עוד ב-1990 בין מנהל החברה הירושלמית לבין המנהל הראשון של רשות הקליטה, כוללת הנהלת החשבונות גם את הטיפול בענייני העסקת עובדי הרשות על-פי חוזים מיוחדים, הכנת תשלומי משכורת וניהול החשבונות של מחסן הרהיטים.

ב-1991 שילמה העירייה לחברה הירושלמית סך של 6,000 ש"ח בעד השירותים האמורים. ב-1993 שילמה העירייה 16,500 ש"ח (עלייה בשיעור של 175% לעומת 1991) וב-1995 היא שילמה 42,000 ש"ח (עלייה של 154.5% לעומת 1993) מזה 21,000 ש"ח בעד הנהלת החשבונות של רשות הקליטה ו-21,000 ש"ח בעד הנהלת החשבונות של מחסן הרהיטים. יצויין כי מיספר העולים והפעילות הקשורה בקליטתם הלכו ופחתו. הפעילות במחסן הרהיטים ובכלל זה הפעילות הכספית, שהייתה גדולה מאוד בתחילת שנות התשעים, הצטמצמה מאוד מ-1994 ואילך, ואילו עלות ניהול החשבונות של המחסן גדלה פי כמה. בדיקת המעקב במאי 1997 העלתה, כי ב-1996 שילמה העירייה לחברה הירושלמית בעד הנהלת החשבונות 60,000 ש"ח, (עלייה של כ-43% לעומת 1995).

² על הקמתה של החברה למרכזים ולמינהלים קהילתיים בירושלים בע"מ הוחלט עוד ב-1981.

הסכמים להפעלתה נחתמו בין העירייה לבין החברה עוד ב- 1983 וב- 1989, אולם עד מועד סיום הביקורת ביולי 1997 לא קיבלה החברה מעמד משפטי ולא סיימה את הליכי הרישום הקבועים בחוק. אף-על-פי-כן, היא מכנה עצמה "חברה בע"מ" וחותרת על חוזים להעסקת עובדים לא מעטים, ובהם עובדים המועסקים בפועל בידי רשות הקליטה.

לאחר הקמתה התנתקה רשות הקליטה במהלך 1994 מהגופים החיצוניים שהשתתפו בהקמתה, כגון המשרד והסוכנות היהודית, והפכה למעשה לאגף עירוני לכל דבר. לפיכך על העירייה לבחון אם לא עדיף לנהל את כספיה ואת חשבונותיה של הרשות במיסגרת המנגנון של העירייה, כדי לאפשר לעירייה לפקח על פעולותיה של הרשות ולבקן - דבר שלא נעשה עד כה.

הרשות העירונית לקליטת העלייה בירושלים פעלה בניגוד להנחיות שקבע משרד הקליטה להקצאת מימון מתקציבו.

רשות הקליטה הגישה למשרד דוחות לא נכונים על פעולות קליטה חברתית בשנת 1995. כך, למשל, היא דיווחה שביצעה פרויקטים על-חשבונה, שעה שלמעשה הם לא בוצעו במימונה; ובדוחות אחדים היא דיווחה על הוצאות גבוהות משהוציאה בפועל. כתוצאה מכך עוכבה התמיכה של המשרד לעירייה במשך כשנתיים; בינואר 1997, לאחר בדיקת הדיווחים, העביר המשרד לעירייה סך של 690,000 ש"ח להשלמת השתתפותו במימון פעולות הרשות בשנים 1995 ו-1996.

רשות הקליטה חתמה עם עמותה על חוזה שמטרתו הנחזית הייתה להפעלת סיפרייה לעולים בבית-הקהילות. החוזה הסתיר את מטרתו האמיתית שהייתה לכאורה ההימנעות בלתי נאותה מחובת ניכוי מס במקור ונחתם בידי מנהל רשות הקליטה, שהייתה לו זיקה לאותה עמותה. בהתנהגות זו יש משום פגיעה קשה בטוהר המידות.

עמותות, שקיבלו תמיכות מוועדת ההקצבות של העירייה, הסתירו מפניה עובדה משמעותית והיא שיש להן קשרים עם בעלי תפקידים בכירים ועובדים אחרים בעירייה וכן לחברה במועצת העירייה המחזיקה את תיק הקליטה.

עובדות אלה היו ידועות למנהל רשות הקליטה ואף-על-פי-כן הוא המליץ הוועדה להקצות לעמותות אלה סכומים גדולים בהשוואה לסכומים שהוקצו לעמותות אחרות.

נוכח הממצאים שהועלו, מן הראוי שעיריית ירושלים תבחן מחדש את פעילותה של רשות הקליטה לסוגיה.